Dosar nr. 2-*****683/2022
(2-22070623-12-2-20052022)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

30 ianuarie 2024 **mun. Chişinău**

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei,
Judecător Natalia Mămăligă
Grefier Cucerenco Daniela, Mîrza Dan, Stavila Olesea și Perjeru Valentina

examinând în şedinţă publică în procedură contencioasă cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Bordian Oleg și Șolopa Margareta împotriva lui Nicolai Vitalie și Nicolai Ella privind repararea prejudiciului material și moral, și compensarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

La 20 mai 2022 Bordian Oleg și Șolopa Margareta au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolai Vitalie și Nicolai Ella. Prin cererea de chemare în judecată și cererile de concretizare au solicitat încasarea, în mod solidar, din contul pârâților Nicolai Vitalie și Nicolai Ella în beneficiul lor prejudiciul material în mărime de 413 729,39 lei, prejudiciului moral în mărime de 4 000 Euro, cheltuielile de judecată în sumă de 1 490 lei suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii, 13 300 lei pentru efectuarea expertizei extrajudiciare și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 6 000 lei (f.d. 3-7, 66-67, 104-106).

În motivarea acțiunii au indicat că Margareta Șolopa și Bordian Oleg au încheiat căsătorie la *****, în orașul Roma, Republica Italia, unde se află periodic la muncă. La 0***** au procurat apartamentul nr. ***** din *****, mun. Chișinău de la soții Ella Nicolai și Vitalie Nicolai, imobil înregistrat în Registrul bunurilor imobile, la 0*****, cu număr cadastral *****. În luna august 2021, au revenit din străinătate și au descoperit apartamentul lor grav deteriorat în urma inundațiilor masive care au avut loc din cauza lucrărilor de construcție la mansarda amplasată deasupra acestui apartament. Au relatat că deteriorarea gravă a apartamentului a făcut imposibilă utilizarea acestuia, astfel au fost nevoiți să locuiască la rude sau

cunoștințe până la plecarea din nou la muncă în străinătate. În urma discuțiilor cu vecinii, au aflat că lucrările de construcție la mansarda blocului locativ sunt efectuate sub responsabilitatea pârâților, care au angajat muncitori pentru lucrările respective. Au menționat că au solicitat servicii de expertiză judiciară Biroului individual de expertiză judiciară „Achimov Anatolie", iar prin raportul de expertiză extrajudiciară nr. 149 din 29 septembrie 2021, s-a constatat că în apartamentul *****, apa s-a infiltrat prin planșeu din încăperile mansardei aflate în construcție, care este amplasată deasupra acestui apartament; în urma inundației, pereții interiori ai apartamentului s-au umezit, pe alocuri s-au acoperit cu mucegai, tavanele sunt umede și deformate, podelele sunt umezite, ușile interioare deformate, plăcile ceramice din baie pe alocuri s-au acoperit cu mucegai, iar parțial este deteriorată rețeaua de electricitate; drept urmare a inundației, starea actuală a stratului de finisare a apartamentului nu îndeplinește cerințele reglementărilor în vigoare; apartamentul trebuie reparat cu înlocuirea tavanelor din gips-carton, a stratului de tencuială, a acoperirii podelelor, prelucrarea plăcilor ceramice pe pereții din băi, costul total al reparațiilor fiind de 305 169,38 lei. Totodată, pentru efectuarea expertizei au achitat suma de 9 *****0 lei. Au invocat că, la 06 octombrie 2021, avocatul Igor Otgon, în interesele lor, a transmis la adresa electronică a Ellei Nicolai somație, prin care a solicitat acoperirea cheltuielilor necesare pentru efectuarea lucrărilor de reparații la apartament, anexând în acest sens copia raportului de expertiză și a mandatului avocațial, stabilindu-i un termen până la 01 noiembrie 2021. Ulterior, la 03 noiembrie 2021, avocatul Otgon Igor a recepționat prin poștă o notificare semnată de Ella Nicolai, potrivit căreia aceasta recunoaște cauzarea prejudiciului material, solicitând examinarea posibilității soluționării litigiului pe cale amiabilă, prin asumarea de către pârâți a cheltuielilor necesare pentru angajarea muncitorilor și achiziționarea materialelor de construcții pentru efectuarea lucrărilor de reparații la apartament; prezentarea dovezilor privind starea imobilului înainte de inundație, deteriorările produse bunului imobil prin inundație, precum și dovada cheltuielilor efectuate sau devizul cheltuielilor care necesită a fi efectuate, în vederea compensării prejudiciului real cauzat. De asemenea, Ella Nicolai în răspunsul oferit a invocat condițiile meteorologice nefavorabile, ca factori independenți de voința pârâților, care au dus la inundațiile respective. În vederea susținerii posibilității aplanării litigiului pe cale amiabilă, la 04 noiembrie 2021, avocatul Igor Otgon a expediat prin poșta terestră, cu aviz de recepție, o notă de răspuns prin care a exprimat dezacordul asupra propunerii de efectuare a lucrărilor de reparații sub responsabilitatea pârâților, anexând suplimentar o copie certificată a raportului de expertiză extrajudiciară, care conține devizul de cheltuieli pentru lucrările de reparații necesare la apartament. În acest sens, pentru plata despăgubirilor respective, pârâților li s-a oferit un termen suplimentar de 7 zile. Au subliniat că documentele transmise suplimentar prin poșta terestră au fost

recepționate de reprezentantul pârâților la 11 noiembrie 2021, fapt confirmat de avizul poștal. La fel, în vederea elucidării legalității efectuării lucrărilor de construcții de către pârâți la mansarda blocului locativ vizat, avocatul Igor Otgon a solicitat, la 26 octombrie 2021, Agenției pentru Supraveghere Tehnică din Republica Moldova expunerea poziției de specialitate. La 25 noiembrie 2021, prin scrisoarea nr. 19/2-4063/21 din 25 noiembrie 2021, Agenția pentru Supraveghere Tehnică i-au informat despre constatarea executării lucrărilor de construcții (replanificare) de către Vitalie Nicolai, cu încălcarea documentației de proiect și a autorizației de construire, fapt ce contravine art. 22 alin. (1) lit. b) al Legii privind calitatea în construcții. În legătură cu această constatare, pe numele lui Vitalie Nicolai a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria AST nr. 00141 din 23 noiembrie 2021, în baza art. 177 alin. (2) lit. f) al Codului contravențional, cu înmânarea prescripției seria AST nr.00296 din 24 noiembrie 2021 pentru înlăturarea neconformităților depistate, în termen de 30 zile. Au accentuat că acțiunile întreprinse de ei, precum și de autorități nu s-au soldat cu succes, nefiind despăgubiți până în prezent, iar lucrările de replanificare a mansardei au fost suspendate și nefinalizate. Au mai menționat că nu au posibilitatea să întreprindă măsuri necesare pentru efectuarea lucrărilor de reparație, atât din lipsa mijloacelor bănești, cât și din cauza nefinalizării lucrărilor de replanificare a mansardei, care pot afecta starea apartamentului și posibilitatea exploatării acestuia. Consideră că prin prisma art.858, 861, 874, 942, 1998, 2005, 2013, 2022 și 2025 din Codul civil, pârâții urmează să le repare prejudiciul material și moral cauzat.

Reprezentantul reclamanților Bordian Oleg și Șolopa Margareta, avocat Otgon Igor, împuternicit în baza mandatelor nr.1487047 din 16 mai 2022 și nr.1487020 din 12 septembrie 2021 (f.d.39, 40) în ședința de judecată a susținut cererea de chemare în judecată cu concretizările ulterioare şi a solicitat admiterea integrală a acesteia.

În ședința de judecată, reprezentantul pârâtului Nicolai Ella, avocatul Pruteanu Natalia, împuternicită în baza mandatului nr.1544753 din 16 august 2022 (f.d.53), a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Reclamanții Bordian Oleg, Șolopa Margareta și pârâții Nicolai Vitalie și Nicolai Ella, în ședința de judecată nu s-au prezentat, deși, au fost legal citați despre data, ora şi locul examinării cauzei, instanța considerând posibilă examinarea cauzei în lipsa acestora.

Audiind participanții la proces, apreciind argumentele întru susţinerea pretenţiilor formulate şi ţinând cont de probatoriul administrat şi legislaţia pertinentă, instanţa de judecată ajunge la concluzia de a respinge cererea de

chemare în judecată înaintată de Bordian Oleg și Șolopa Margareta, din următoarele considerente.

În acord cu art.27 alin.(1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

Potrivit art.117 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.

În conformitate cu prevederile art.118 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Potrivit art.art.121, 122 alin. (1) și 123 alin. (6) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului. Circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Faptele invocate de una din parţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Conform art.130 alin.(1)-(4), art.240 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele. La deliberarea hotărârii, instanţa

judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

În corespundere cu art.9 alin.(1) și alin.(2) lit. a) din Codul civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice

În corespundere cu prevederile art.11 alin.(1) Cod civil, buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

Iar, potrivit alin.(2) al aceluiași articol în special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

În contextul pretențiilor deduse judecării instanța reține că în temeiul art.15 alin.(1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

Articolul 1998 din Codul civil prevede că cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. O altă persoană decît autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege. Prejudiciul nu se repară dacă a fost cauzat la rugămintea sau cu consimțământul persoanei vătămate, cu condiția că persoana cunoștea sau trebuia să cunoască consecințele rugămînții sau ale consimțământului, şi dacă fapta autorului nu contravine bunelor moravuri.

În acord cu prevederile art.2025 alin.(1) și (2) Cod civil, repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situaţiei anterioare (transmiterea unui bun de acelaşi gen şi de aceeaşi calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putinţă ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părţilor sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărâre judecătorească. În cazul deteriorării unui bun, despăgubirea va fi egală cu pierderea valorii bunului şi nu a costului reparaţiei dacă costul reparaţiei depăşeşte disproporţionat pierderea valorii.

Din materialele cauzei, inclusiv extrasul din Registrul bunurilor imobile rezultă că Bordian Oleg și Șalopa Margareta au înregistrat căsătoria la *****.

Apartamentul nr. ***** din *****, mun. Chișinău, aparține cu drept de proprietate lui Bordian Oleg, în baza contractului de vînzare-cumpărare nr.***** din *****, încheiat cu Nicolai Vitalie și Nicolai Ella (f.d.12, 13-14, 15).

Prin cererea prealabilă din 6 octombrie 2021 expediată în adresa pârâților Nicolai Vitalie și Nicolai Ella, avocatul Otgon Igor în interesele reclamanților Bordian Oleg și Șolopa Margareta, a solicitat pârâților achitarea prejudiciului material în mărime de 305 169,38 lei până la 1 noiembrie 2021 cauzat urmare a inundației apartamentului nr.***** din *****, mun. Chișinău în rezultatul lucrărilor de construcție care au avut loc la mansarda aflată deasupra apartamentului (f.d. 31).

La rîndul său Nicolai Ella, prin notificarea din 28 octombrie 2021, a comunicat reprezentantului reclamanților că propune să soluționeze extrajudiciar litigiul, și este dispusă: fie să procure materiale de construcție, să angajeze muncitori care să efectueze manopera pentru a asigura revenirea încăperilor avariate la starea în care se aflau până la incident, suportând toate cheltuielile; fie să-i prezente dovada stării în care se afla imobilul până la inundație, deteriorările care au fost produse bunului imobil prin inundație, precum si dovada cheltuielilor efectuate sau devizul cheltuielilor care necesita a fi efectuate, în vederea compensării prejudiciului real cauzat (f.d. 32).

Ulterior, la 4 noiembrie 2021 avocatul Otgon Igor în interesele reclamanților Bordian Oleg și Șolopa Margareta, a expediat către Nicolai Ella solicitarea privind achitarea prejudiciului material acordându-i pentru acesta un termen de 7 zile, totodată anexând și înscrisuri pe 32 de file (f.d. 34).

Reține instanța că prin acțiunea înaintată în prezenta cauză împotriva lui Nicolai Vitalie și Nicolai Ella, reclamanții Bordian Oleg și Șolopa Margareta au solicitat încasarea din contul pârâților în beneficiul lor a prejudiciului material în mărime de 413729,39 lei, prejudiciului moral în mărime de 4 000 Euro, cheltuielilor de judecată în sumă de 1 490 lei suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii, 13300 lei pentru efectuarea expertizei extrajudiciare și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 6 000 lei.

Așadar, după cum denotă actele cauzei, ca mijloc de probă întru confirmarea pretențiilor sale, Bordian Oleg și Șalopa Margareta au prezentat Raportul de expertiză extrajudiciară nr.149 din 29 septembrie 2021, întocmit de expertul judiciar Achimov Anatolie din cadrul Biroului individual de expertiză judiciară „Achimov Anatolie”, care a fost elaborat la cererea Margaretei Șalopa, cu privire la stabilirea stării tehnice a bunului imobil apartamentul nr.***** din blocul rezidențial nr.*****, stabilirea cauzei apariției defectelor în urma inundării lui și evaluarea prejudiciului cauzat (evaluarea costurilor eferente reparației). Conform raportului s-a constatat că apa în apartamentul nr.***** s-a infiltrat prin planșeu din încăperile mansardei aflată în construcție, care aste amplasată deasupra acestuia. În urma inundării pereții interiori ai apartamentului, s-au umezit, pe alocuri s-au

acoperit cu mucegai. Tavanele din gips-carton sunt umede și deformate, podelele sunt umezite, ușile interioare deformate. În baie, din cauza deformărilor de temperatură și umiditate, plăcile ceramice pe alocuri s-au acoperit cu mucegai. Parțial este deteriorată rețeaua de electricitate. Drept urmare a inundării produse din mansarda indicată maia sus starea actuală a stratului de finisare a apartamentului nr. ***** nu îndeplinește cerințele reglementărilor în vigoare. Apartamentul trebuie reperat cu înlocuirea tavanelor din gips-carton, a stratului de tencuială, a acoperirii podelii, prelucrarea plăcilor ceramice pe pereții din băi. A fost determinat costul reparării apartamentului nr. ***** din blocul rezidențial 37 de pe str.Butuceni, mun. Chișinău, pentru a elimina consecințele scurgerii de umezeală din încăperile mansardei aflate în construcție. Acest cost constituie suma 305 169,38 lei (f.d. 16-17).

În conformitate cu art. 148 alin. (1) Cod de procedură civilă, pentru elucidarea unor aspecte din domeniul ştiinţei, artei, tehnicii, meşteşugurilor artizanale şi din alte domenii, apărute în proces, care cer cunoştinţe speciale, instanţa dispune efectuarea unei expertize, la cererea părţii sau a unui alt participant la proces, iar în cazurile prevăzute de lege, din oficiu. Actele reviziei ori ale inspecţiilor departamentale, precum şi raportul scris al specialistului, nu pot înlocui raportul de expertiză şi nici exclude necesitatea efectuării expertizei în aceeaşi problemă.

Instanța reține că raportul de expertiză extrajudiciară nr.149 din 29 septembrie 2021, anexat de către reclamanți la cererea de chemare în judecată, a fost efectuat fără participarea pârâților sau a reprezentantul acestora, astfel nu poate fi acceptată de către instanță drept probă ce confirmă stabilirea cauzei prejudiciului pretins și evaluarea lucrărilor de reparație necesare de executat în apartamentul nr. ***** din *****, mun. Chișinău, care aparține cu drept de proprietate lui Bordian Oleg.

La acest capitol, instanța reține că raportul de expertiză nominalizat nu a fost realizat în condițiile prevăzute de art.148-160 Cod de procedură civilă, și nu poate fi considerat drept probă exclusivă care ar justifica cu desăvârșire circumstanțele invocate în favoarea soluționării litigiului.

În aceste condiții, concluziile raportului de expertiză sunt probabile și nu precise, neputând fi puse la baza unei hotărâri judecătorești. Or, raportul de expertiză extrajudiciară nu poate substitui concluziile Raportului de expertiză, deoarece au fost formulate fără ca specialistul să fie preîntâmpinat de răspundere penală.

Aderent, reieşind din specificul acţiunii în cauză, instanţa consideră că în scopul soluţionării juste şi complete a cauzei, respectiv şi stabilirii celor invocate de părţi, care după cum incontestabil se constată, se cer cunoştinţe speciale şi pot fi elucidate doar prin posedarea acestora în acest domeniu şi care pot fi constatate în urma efectuării unei expertize ordonate în acest sens.

Instanța de judecată consideră necesar de a menționa și prevederile art. 155 alin.(3) Cod de procedură civilă, care stipulează că pentru efectuarea expertizei la faţa locului, este obligatorie citarea părţilor şi a altor participanţi la proces interesaţi, aceştia fiind obligaţi să dea expertului orice explicaţie în legătură cu obiectul expertizei.

Astfel, instanța învederează că nu poate fi reținut argumentul reprezentantul reclamanților privind pertinența raportului menționat, deoarece ultimii şi-au exercitat dreptul legal şi au prezentat probe în susținerea cerințelor sale. Or, luând în considerare că pârâții nu au fost invitați la examinarea apartamentului inundat și la momentul efectuării cercetării, nu au cunoscut despre acest fapt, nu le poate fi imputată răspunderea materială.

Mai mult, prevederile art. 158 alin. (6) Cod de procedură civilă, indică faptul că raportul de expertiză nu este obligatoriu pentru instanţa judecătorească şi se apreciază conform art.130. Respingerea lui însă trebuie să fie motivată.

Articolul 130 alin. (1) și (5) Cod de procedură civilă, prevede că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanţa constată prin cercetare şi comparare cu alte probe că datele pe care le conţine corespund realităţii.

În context, însă se atestă că deși raportul de expertiză este considerat ca mijloc de probă și tinde la dovedirea unor fapte reale, demne de a fi crezute, care să nu ducă la concluzii absurde, această probă urmează a fi interpretată în corelare cu alte probe și contraprobe prezentate de părți.

Analizând întregul material probator administrat în cauză prin prisma normelor de drept enunțate și a argumentelor invocate de către reclamanți, instanța consideră că în cazul în speță nu poate fi pusă în sarcina pârâților achitarea prejudiciu material în mărime de 413 729,39 lei. Or, odată cu depunerea acțiunii reclamantul urmează să demonstreze legătura de cauzalitate dintre fapta imputată pârâților și prejudiciul solicitat, luând în considerare că nici nu a fost efectuată expertiza acoperișului blocului locativ, presupusa cauză a inundației.

În această ordine de idei, instanța reiterează că răspunderea pentru prejudiciul cauzat prin căderea sau scurgerea din construcţie este o răspundere obiectivă, angajându-se indiferent de vinovăţia posesorului construcţiei. Posesorul nu poate înlătura răspunderea dovedind că a luat toate măsurile pentru evitarea căderii sau scurgerii din construcţie. Posesorul se poate exonera de răspundere probând existenţa unor cauze străine care a dus la cauzarea prejudiciului.

Corespunzător, instanța atestă că din conținutul Raportul de expertiză extrajudiciară nr.149 din 29 septembrie 2021, nu se distinge faptul că expertul a examinat și acoperișul mansardei situată deasupra apartamentului nr.*****, pretinsa

sursă de scurgere de apă, acesta limitându-se la examinarea interiorului încăperii, iar din cele constatate și indicate în raport, nu se arată vina pârâților Nicolai Vitalie și Nicolai Ella.

În argumentarea concluziei instanța remarcă că realizarea unui drept nu se face gratuit, fără a fi supus unor rigori procedurale în ceia ce privește respectarea sarcinii probațiunii, or partea care reclamă încălcarea unui drept prin prisma raționamentului instituit la art.5 coroborat cu art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă urmează să demonstreze temeinicia acestuia, iar la caz reclamanții Bordian Oleg și Șolopa Margareta nu au realizat pe deplin această sarcină legală.

La fel, conform art. 2036 alin. (1)-(3) și art. 2037 alin. (1) din Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial. Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege. Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate.

Din sensul prevederilor legale citate rezultă că, prejudiciul moral se compensează numai în cazul provocării acestuia prin fapte ce atentează şi lezează drepturile personale nepatrimoniale, adică prejudiciul este moral numai dacă este urmare a încălcării unor valori de aceeaşi natură.

Ca consecință, instanța ajunge la concluzia că nu au fost stabilite prezenţa condiţiilor acestor norme pentru admiterea pretenției și încasarea sumei solicitate cu titlu de prejudiciu moral. Ori, pentru a dispune repararea prejudiciului moral, trebuie de demonstrat că fapta cauzatoare de asemenea prejudiciu este recunoscută de lege ca una care îndreptăţeşte prejudiciul. Astfel, prejudiciul este moral numai dacă este urmarea încălcării unor valori de aceeaşi natură. Numai în cazurile expres prevăzute de lege se admite compensarea prejudiciului moral cauzat prin lezarea drepturilor patrimoniale.

Din cele expuse, instanţa de judecată conchide că este necesar de a respinge ca neîntemeiate pretențiile înaintate de către Bordian Oleg și Șolopa Margareta

împotriva lui Nicolai Vitalie și Nicolai Ella privind repararea prejudiciului material și moral.

În consecință, întrucât cerinţele privind repararea prejudiciului material și moral au fost respinse ca neîntemeiate şi ținând cont de conexiunea pretenţiilor, instanţa de judecată va respinge şi capătul de cerere privind compensarea cheltuielilor de judecată și pentru efectuarea expertizei.

În altă ordine de idei, cu referire la cererea pârâților Nicolai Vitalie și Nicolai Ella privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică, instanţa reţine că potrivit art.82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În concepţia art.94 alin.(1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Art. 96 alin. (1) şi (l^1) Cod de procedură civilă, stipulează că instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Pornind de la practica CtEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi orarul timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

În speţă, pârâții au pretins suma de 10 000 lei pentru costuri şi cheltuieli de asistenţă juridică, prezentând în acest sens, mandatul avocatului Pruteanu Natalia (f.d.53) și bonul de plată seria DAA nr.***** din 2 octombrie 2023 (f.d.136).

Astfel, analizând aportul avocatului la soluţionarea speţei, timpul şi munca depusă de avocat, rezultatul obţinut, justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză, complexitatea cauzei, instanţa de judecată ajunge la concluzia de a admite în parte cererea pârâților Nicolai Vitalie și Nicolai Ella privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică și a încasa de la Bordian Oleg și Șolopa Margareta în beneficiul lui Nicolai Vitalie și Nicolai Ella suma de 6 000 lei

cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, care se apreciază ca fiind reale, necesare și rezonabile.

În conformitate cu art. 236, art.238-241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de către Bordian Oleg și Șolopa Margareta împotriva lui Nicolai Vitalie și Nicolai Ella privind repararea prejudiciului material și moral, și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se admite în parte cererea pârâților Nicolai Vitalie și Nicolai Ella privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Se încasează, în mod solidar, de la Bordian Oleg, cod numeric personal *****, și Șolopa Margareta, cod numeric personal *****, în beneficiul lui Nicolai Vitalie, cod numeric personal *****, și Nicolai Ella, cod numeric personal *****, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 8000 (opt mii) lei.

Hotărârea este cu drept de atac la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 30 zile din momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedinte de şedinţă,
Judecător Natalia Mămăligă